

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1072/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Radost - dětský domov, o.p.s.
Sídlo	Čs. tankistů 277, 109 00 Praha 15 - Dolní Měcholupy
E-mail právnické osoby	walbrol@radost-ops.cz
IČ	26471043
Identifikátor	651035341
Právní forma	Obecně prospěšná spol.
Zastupující	Daniel Walbröl
Zřizovatel	Obecně prospěšná společnost Radost – dětský domov, Čs. tankistů 277, 109 00 Praha 15 – Dolní Měcholupy
Místo inspekční činnosti	Čs. tankistů 277, 109 00 Praha 15 - Dolní Měcholupy
Termín inspekční činnosti	18. 4. 2016 – 20. 4. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Radost – Dětský domov, o.p.s. (dále „DD“), jehož zřizovatelem je obecně prospěšná společnost stejného jména, vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova. Subjekt je koedukované zařízení pro děti, kterým byla nařízena ústavní výchova, zpravidla ve věku od 3 do 18 let, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání na tzv. dohodu.

Nabídku činností vhodně doplňuje služba sociální rehabilitace, která plnoletým klientům DD poskytuje návaznou a rozšířenou podporu vedoucí k soběstačnosti a pomáhá jim s řešením situací souvisejících s odchodem z dětského domova.

DD je menším zařízením rodinného typu, jehož kapacita (16 dětí) byla v termínu inspekce naplněna na 94 % (15 dětí). Z celkového počtu dětí jich 7 navštěvuje základní školu, 8 dětí střední školu (z toho 3 osoby jsou již zletilé). Aktuální věkové složení dětí v DD je od 9 do 20 let.

Výchovně vzdělávací činnost v DD vychází ze školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“). Velký důraz je v něm kladen na rozvoj klíčových kompetencí dětí a provázanost s programy rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“), což zvyšuje individualizaci celého procesu.

DD je situován v samostatně stojícím bytovém domě čítajícím tři nadzemní a jedno podzemní podlaží, který je umístěn v klidném prostředí mezi rodinnými domy. Každé podlaží má svou dílčí funkci, odpovídající chodu a potřebám domova (podzemní podlaží technické a provozní zázemí, první podlaží tvoří dvě kuchyně a společné prostory a ve zbývajících dvou podlažích je 6 jednolůžkových a 5 dvoulůžkových pokojů). Dům je obklopen menší zahradou, která plně dostačuje relaxačním a společenským aktivitám dětí. Nabídka DD je dále vhodně doplněna startovacím bytem o velikosti 4+1 (Praha 15 – Horní Měcholupy), který má DD ve zvýhodněném pronájmu. V současné době je využíván jednou zletilou osobou a v rámci programu sociální rehabilitace jsou zde také dvě dospělé osoby (bývalí klienti DD), které se dostaly do složité životní situace a DD tak zůstává jejich blízkým partnerem i v náročné době osamostatňování.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání a denní péči o děti v DD celkem 7 pedagogických pracovníků včetně ředitele. Jeden vychovatel (vedený jako asistent pedagoga) nespĺňuje odborné vzdělání pro přímou pedagogickou činnost. Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) v rámci posílení a zkvalitnění pedagogických postupů věnovalo předchozí vedení DD jen minimální pozornost.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Prostředí DD působí přívětivě, všechny prostory jsou průběžně udržované, vybavení plně dostačuje potřebám dětí a jeho technický stav odpovídá běžnému opotřebení, neprojevují se na něm případné negativní postoje dětí. Děti jsou v DD rozděleny do dvou smíšených rodinných skupin, které však ve většině aktivit spolupracují (vaří v jedné kuchyni, společně jí, společenské místnosti obě skupiny využívají podle vlastního výběru).

Inspekční činnost v DD probíhala v době, kdy byl vedením domova dočasně pověřen manažer obecně prospěšné společnosti, (dále „ředitel“), který promyšleně rozvíjí práci svého předchůdce. Jednalo se v průběhu existence DD již o několikátou změnu ve vedení školského zařízení, což značně ztěžuje naplňování jakékoli dlouhodobé koncepce.

Ředitel reálně vnímá potřeby DD a postupně realizuje kroky k jejich naplňování (posilování profesních vazeb v pedagogickém sboru, angažování psycholožky). K tomuto procesu účinně využívá pedagogickou radu, kde se řeší aktuální změny v životě jednotlivých dětí. Kontrolní a hospitační činnost však není nijak systematicky plánována, ani není prováděn její rozbor s jednotlivými vychovateli. Případná zpětná vazba je jim poskytována spíše neformálně prostřednictvím rozhovoru v aktuálně probíhajících situacích. Nevyjasněné kompetence jednotlivých vychovatelů v rámci výchovně vzdělávacího procesu vnášejí občasné nesoulady do jejich vzájemných vztahů. Ředitel ovšem tuto situaci reálně vnímá a již zahájil kroky k řešení této situace a pracuje na pozitivní změně, mimo jiné také angažováním psycholožky, která je nově součástí týmu. Její činnost se soustředí na práci s dětmi (korekce chování, posilování pozitivních vazeb atp.). Dále se věnuje zpětnovazebním aktivitám směrem ke kolektivu vychovatelů a působí tak jako intervizor týmu.

Ředitel DD nastavil pravidelný systém hodnocení zaměstnanců formou motivačního pohovoru, který probíhá jednou ročně a dílčího písemného hodnocení 1x za měsíc.

Finanční zdroje zařízení tvoří dotace ze státního rozpočtu (školská a sociální), ošetrovné a výživné dětí od rodičů a sponzorské dary. Účelné využívání finančních zdrojů za výrazné podpory sponzorských darů umožňuje realizaci vzdělávání na požadované úrovni. Finanční prostředky ze sponzorských darů a věcné dary pomáhají vytvořit dobré materiální podmínky pro chod domova. Od poslední inspekce došlo k přeměně jedné vychovatelny na pokoj, obnově nábytku a elektroniky, vybavení prádelny, k výmalbě všech prostor a pořízení osobního automobilu s přívěsným vozíkem.

Materiální zabezpečení nezbytné pro úspěšné naplňování ŠVP bylo na požadované úrovni. Vedení DD úspěšně využívá věcných sponzorských darů, které saturují potřeby dětí ve volnočasových aktivitách (jízdni kola, koloběžky, lyžařské vybavení a další). Děti využívaly moderních informačních a komunikačních technologií, ze společných prostor měly přístup k internetu.

Vnitřní komunikační systém DD je veden v elektronické podobě. Jsou v něm nejen základní informace o dětech, ale také deníky skupin (knihy denní evidence), které dále obsahují informace o pravidelných i mimořádných akcích jednotlivců či skupin. Tento systém je doplněn denním přehledem o pohybu dětí (návraty ze škol, kroužků, podávání léků atp.). Osobní dokumentace každého dítěte je vedena systematicky, PROD obsahují stanovení nejbližších možných a dosažitelných cílů, osvojování si klíčových kompetencí pracovních, osobnostních i dovednostních. Systém hodnocení dětí využívá každodenních komunitních setkávání a vychází z ustálených pravidel, které spočívají v komentování a výkladu vychovatele, případně dalšího pedagogického pracovníka. Děti se mohou k hodnocení vyjadřovat. Zpravidla s hodnocením souhlasí a konsenzuálně ho přijímají. Kapesné je dětem poskytováno v minimální výši v příslušné kategorii. Možnost jeho navýšení není dětem známa a není součástí informací o tom, co dětem náleží.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Organizace systému výchovně vzdělávací činnosti je rozpracována v ročních výchovně vzdělávacích plánech. Tyto plány jsou vytvořeny spíše formálně a jejich konkrétní

naplňování není vždy v souladu s fakticky realizovaným výchovně vzdělávacím programem, zapsaným v týdenních plánech skupin.

Naplňování výchovně vzdělávacích cílů stanovených v ŠVP bylo během inspekční činnosti sledováno při odpoledních, podvečerních a večerních činnostech. Dominantně se zde objevovaly činnosti režimové, odpočinkové, činnosti spojené se zájmovými aktivitami dětí a příprava do školy. Komunikace uvnitř skupin probíhala zcela přirozeně, děti respektovaly autoritu vychovatelů a rozdělení povinností spojených s úklidem či přípravou večeře. Rovněž vychovatelé přistupovali k dětem individuálně, akceptovali jejich rozdíly a možnosti.

Denní režim je nastaven s ohledem na věk dětí, jejich případnou účast na kroužcích v zájmových útvarech a respektuje obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí a příchod noční služby.

Obě skupiny, které tvoří DD, jsou organizačně propojené a velmi úzce spolupracují. Společně plánují a spolurozhodují. Vychovatelé podporují děti ve vzájemné komunikaci a sdílení vlastních zážitků ze školy či jiných akcí. Pracovní kompetence jsou systematicky rozvíjeny zvyšující se spoluúčastí na práci v domácnosti (vaření, praní, úklid) vzhledem k věku dětí. Podporovány byly individuální činnosti, práce v malých skupinách a kooperace v nich. Byly navozovány situace, v nichž děti uplatňovaly to, co se naučily. Větší spoluúčast dětí (nebo vyšší míra samostatnosti) by byla vhodná v případě nákupu potravin pro společná vaření.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vedení DD se snaží naplňovat vizi zřizovatele a být pro děti umístěné v jejich zařízení dlouhodobě oporou a partnerem i v období dospělosti. S tím souvisí úsilí budovat kvalitní pedagogický sbor založený na principech otevřené komunikace, vzájemného respektu a empatie. Výsledky výchovně vzdělávací práce jsou pravidelně projednávány na pedagogických radách a chronologicky zaznamenávány účinky dílčích kroků. Sebekontrola pedagogického týmu je posilována tím, že neslouží ve stabilních skupinách, ale střídají se. Deklarovaným cílem je odbourávání tzv. defektu sebepřijetí, realizujícím se plánovitě i mimoděk respektováním individuálních potřeb dětí.

Za případné kázeňské problémy dětí v zařízení nebo související se školní docházkou jsou jim ukládána opatření ve výchově podle platného vnitřního řádu. Zpravidla se však jedná o drobné přestupky, které jsou řešeny formou individuálních pohovorů, případně jsou řešeny na „komunitě“.

Zásady prevence rizikového chování nemá zařízení z důvodu své nízké kapacity formálně zpracovány. Děti se v praxi účastní programů prevence rizikového chování na školách, kam docházejí. V případě potřeby zajišťují vychovatelé některé preventivní činnosti externě. Značná část prevence probíhá neformálně, přirozeně, v běžných denních situacích. Spolupráva dětí se uskutečňuje zejména během pravidelných komunitních setkání.

O zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví poskytuje DD dětem ucelené informace, upozorňuje na případná rizika při činnostech v zařízení i mimo něj. Buduje bezpečné prostředí pro děti a vytváří předpoklady pro jejich zdravý psychický i fyzický vývoj. Z analýzy záznamů v knize úrazů dětí je patrná minimální úrazovost (za sledované období

nebyl zaznamenán úraz). Prohlídkou vnitřních prostor nebyla shledána žádná bezpečnostní rizika.

Oslovené děti v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že se v DD neseťkaly s fyzickými atakami ze strany dětí nebo fyzickým trestáním vychovatelů, měly možnost vyjádřit se ke svému hodnocení nebo k záležitosti, které se jich týkaly, nebyly omežovány v přijímání návštěv a při realizaci vycházek. Naopak je vychovatelé často nabádali k zapojení rodinných příslušníků či kamarádů do aktivit DD. Ve dvou případech byly inspekčnímu týmu sděleny informace vypovídající o občasném necitlivém přístupu jednoho z vychovatelů (komunikační neobratnost). Ředitel byl již o této záležitosti dětmi informován a věc řeší.

DD rozvíjí neformální, přínosné vztahy spolupráce, které přispívají ke zvyšování kvality výchovně vzdělávací činnosti a rozvoji osobnosti dětí. Četná kooperace probíhá s orgány sociálně právní ochrany dětí, Policií ČR, středisky výchovné péče (SVP Klíčov), poradenskými zařízeními (PPP pro Prahu 10, organizace APLA). Dalším důležitým partnerem je např. občanské sdružení Harmonie duše a těla, které zajišťuje dětské tábory během prázdnin.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *výrazný individuální přístup*
- *příprava na samostatný život dětí pomocí poskytování startovacího bytu*
- *dlouhodobé partnerství s dětmi i v době jejich dospělosti*
- *podpora zapojení rodinných příslušníků a přátel do akcí DD*
- *získávání finančních a věcných prostředků ze sponzorských darů*
- *psycholožka součástí týmu*

Zásadní nedostatky

- *pedagogický pracovník na pozici vychovatele bez odborného vzdělání*

Slabé stránky

- *poměrně časté výměny ve vedení DD*
- *nesystematicky vykonávaná hospitační činnost*
- *formální roční plány*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *posilovat pozitivní vztahy mezi zaměstnanci*
- *vytvářet podmínky pro pravidelnou supervizi pracovníků (pedagogů)*
- *posílit DVPP s ohledem na konkrétní potřeby DD*
- *systematická hospitační činnost jako podpora pedagogického týmu*

Hodnocení vývoje

Ředitel zařízení společně se zřizovatelem sdílí dlouhodobě ustálenou vizi dětského domova rodinného typu, který je partnerem dětí i po jejich odchodu z DD. Úspěšně se mu ji daří také naplňovat. V rámci podpory této představy zajišťuje službu sociální rehabilitace. Dílčí nedostatky zjištěné ve vedení DD, zejména nereálné stanovení ročních plánů a nesystematicky vykonávaná hospitační činnost, současné vedení úspěšně odstraňuje. DD se zaměřuje na rozvoj kompetencí a spokojenosti dětí a udržuje poměrně vysoký standard prostředí, ve kterém žijí.

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení celkově hodnocena jako průměrná.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 60 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zakládací listina o založení obecně prospěšné společnosti ze dne 1. května 2001
2. Rozhodnutí MŠMT o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení čj. 29 148/2006-21 ze dne 21. 12. 2006
3. Školní vzdělávací program, č. j. Ře/2014/316, účinnost od 9. 10. 2014
4. Vnitřní řád, č. j. Ře/2014/322, platný od 14. 10. 2014
5. Výběr osobní dokumentace dětí k termínu inspekční činnosti
6. Programy rozvoje osobnosti dítěte, k termínu inspekční činnosti
7. Smlouvy o pobytu zletilých klientů, k termínu inspekční činnosti
8. Záznamy z řízených rozhovorů s dětmi v zařízení pro výkon ÚV nebo OV
9. Zápis z jednání s ředitelem DD ze dne 18. 4. 2016
10. Kniha úrazů vedená od 6. 9. 2007 k termínu inspekční činnosti
11. Směrnice DVPP šk. rok 2015/2016 a Příloha ke směrnici DVPP šk. rok 2015/2016
12. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti
13. Roční hodnocení zaměstnanců za rok 2015, výběr
14. Roční výchovně vzdělávací plány skupin pro školní rok 2015/2016
15. Deníky skupin 2015/2016, k termínu inspekční činnosti
16. Výroční zpráva za školní rok 2014/2015
17. Kniha úředních návštěv, vedená k termínu inspekční činnosti
18. Smlouvy o poskytnutí dotace a tabulky dotace za roky 2013 – 2015

19. Účetní závěrky za roky 2013 – 2015
20. Granty a finanční dary 2014 a 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lukáš Valda, školní inspektor	v. r.
Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor	v. r.
Mgr. Josef Černý, přizvaná osoba – odborník etoped	v. r.
Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice	v. r.

V Praze 29. 4. 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Daniel Walbröl, ředitel školského zařízení	v. r.
--	-------

V Praze dne 23. 5. 2016